

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3785/24-05-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 79/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 22.05.2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυόμενου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου, Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Χαρίκλεια Λάτσιου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με την υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/3118/04.05.2011 αίτηση η Α ζητεί από την Αρχή να χορηγηθεί άδεια στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ προκειμένου να λάβει αντίγραφο του πλήρους ιατρικού φακέλου νοσηλείας του Β. Τη χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων ζητεί με την ιδιότητα της χήρας του Γ και κληρονόμου εξ' αδιαθέτου επειδή έχει: « (...) *εύλογο ή ειδικό έννομο συμφέρον να*

ζητήσ[ει] αποζημίωση λόγω ψυχικής οδύνης από τη θανάτωση του συζύγου τ[ης] κατ' 932 ΑΚ (...). Παράλληλα, με την υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/3970/06.06.2011 αίτησή η Α ζήτησε την επίσπευση εξέτασης της υπόθεσης επειδή: « (...) τα άνω αιτούμενα ιατρικά έγγραφα είναι απαραίτητα για τη διεκδίκηση ενώπιον των δικαστηρίων των αξιώσεών [της] κατά παντός υπευθύνου και επίκειται άμεσα απώλεια δικονομικών προθεσμιών προς τούτο. Επειδή ευρίσκ[εται] σε δεινή οικονομική κατάσταση, καθ' όσον ο σύζυγός [της] κατέλειπε χρέη, τα οποία πλέον βαρύνουν [αυτήν] και οι δανειστές (Τράπεζες κλπ) προβαίνουν σε καθημερινές οχλήσεις (...). Σε απάντηση των ανωτέρω αιτήσεων η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/3118-1/14.06.2011 έγγραφο, αφού ενημέρωσε την Α για την διαδικασία χορήγησης ευαίσθητων δεδομένων σε τρίτο, ζήτησε διευκρινίσεις για τα ακόλουθα: « (...) Περαιτέρω, εάν αντίγραφα του ιατρικού φακέλου νοσηλείας του Β ζητούνται και από άλλους υπευθύνους επεξεργασίας (Κασταλία, Γαλήνιο Μέλαθρον) – κάτι που δεν προκύπτει με σαφήνεια από τις σχετικές αιτήσεις σας – θα πρέπει να ακολουθηθεί η προαναφερθείσα διαδικασία και ως προς αυτούς. Ακόμα, προκειμένου να συμπληρωθεί ο φάκελος της υπόθεσης παρακαλείσθε όπως: α) διευκρινίσετε στην Αρχή εάν έχει ασκηθεί η επικαλούμενη αγωγή αποζημίωσης (βάσει του άρθρου 932 ΑΚ), για την υποστήριξη της οποίας ζητείτε τη χορήγηση των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του Β από το Δρομοκαΐτειο Νοσοκομείο, προσκομίζοντάς την και β) προσκομίσετε αντίγραφα του υπ' αρ. ..../2010 βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών και της υπ' αρ. ../2010 έφεσης (...). Σε απάντηση του εγγράφου αυτού, η Αρχή έλαβε την υπ' αρ. πρωτ. ..../...11.2011 (ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/7593/16.11.2011) αίτηση της Νευροψυχιατρικής Κλινικής Κασταλία, με την οποία ζητεί να γνωμοδοτήσει η Αρχή σχετικά με τη χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων, καθώς και την υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/679/30.01.2012 αίτηση της Ψυχιατρικής Κλινικής ΓΑΛΗΝΕΙΟΝ ΜΕΛΑΘΡΟΝ, με την οποία η Κλινική ενημερώνει την Α ότι: «(...) με την υποβληθείσα αίτηση η κλινική μας δεν μπορεί να χορηγήσει οιαδήποτε βεβαίωση (...). Τέλος, η Α, διά της πληρεξουσίας δικηγόρου της, με την υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/2374/30.03.2012 αίτησή της ενημέρωσε την Αρχή ότι έχει καταθέσει σχετική αίτηση στο ΨΝΑ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ τον Οκτώβριο του 2011 με αρ. πρωτ. ..../..... για τη χορήγηση αντιγράφων του ιατρικού φακέλου νοσηλείας του Β και ότι η χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων: « (...) είναι απολύτως αναγκαία και

πρόσφορη για την άμεση, αναγνώριση, άσκηση και υπεράσπιση των δικαιωμάτων της εντολέως [της] που πηγάζουν από τον συνδυασμό των άρθρων 932ΑΚ και 105 ΕισΝΑΚ τόσο κατά του ΝΠΔΔ όσο και κατά της οικογενείας του Β αλλά και εμμέσως για την άσκηση του δικαιώματος έννομης προστασίας κατ' άρθρο 20 του Συντάγματος (...) Σας παρακαλώ, όπως προβείτε στις αναγκαίες ενέργειες για την χορήγηση των ιατρικών φακέλων του Β από το ΨΝΑ Δρομοκαϊτειο (...)».

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2 Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ορίζει ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα

μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν: «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών», στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν: «η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου».

4. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. μεταξύ άλλων ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

6. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει,

μεταξύ άλλων, ότι: «1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

7. Επειδή, στην υπό εξέταση υπόθεση, η Α ζητεί με την ιδιότητα του τρίτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. θ' του ν.2472/1997, να της χορηγηθούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (δεδομένα υγείας) που αφορούν στον Β και τηρούνται στα αρχεία του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ, της Κλινικής Κασταλία και της Κλινικής ΓΑΛΗΝΕΙΟΝ ΜΕΛΑΘΡΟΝ ως υπευθύνων επεξεργασίας (άρθρο 2 στοιχ. ζ' του ν.2472/1997). Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης και από τις προφορικές διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν προκύπτει ότι ο προβαλλόμενος σκοπός επεξεργασίας συνίσταται στην απόδοση ευθυνών στους εργαζομένους – ιατρούς των προαναφερόμενων νοσηλευτικών ιδρυμάτων που γνωμάτευσαν για την κατάσταση της υγείας του Β (άρ. 105 ΕισΝΑΚ), στην αξίωση χρηματικής αποζημίωσης λόγω ψυχικής οδύνης (άρ. 914, 922 και 932 παρ. 2 ΑΚ) και στην παροχή εννόμου προστασίας (άρ. 20 Συντάγματος). Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών με το υπ' αρ. ..../2012 βούλευμα επικύρωσε το υπ' αρ. ..../2010 απαλλακτικό βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών λόγω άρσης του καταλογισμού στο πρόσωπο του δράστη Β κατ' άρθρο 34 Π.Κ. Συγκεκριμένα, με το ως άνω Βούλευμα το Συμβούλιο έκρινε ότι η πράξη ανθρωποκτονίας που τέλεσε ο Β στις ../.../2009 σε βάρος του συζύγου της αιτούσας, Γ, δεν μπορούσε να καταλογιστεί σε υπαιτιότητά του, διότι ο δράστης έπασχε από χρόνια ψυχωσική διαταραχή εξαιτίας της οποίας είχε νοσηλευτεί κατ' επανάληψη, και λόγω συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 69 Π.Κ. διατάχθηκε η φύλαξή του σε δημόσιο θεραπευτικό κατάστημα. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα βουλεύματα ο Β αντιμετωπίζει προβλήματα ψυχικής υγείας από το 19... Το Νοέμβριο του 19.. νοσηλεύτηκε στην Κλινική Κασταλία, τον Ιανουάριο του 20.. καθώς και τον Ιανουάριο του 20.. νοσηλεύτηκε στην Κλινική Γαλήναιο Μέλαθρον και το έτος 20.. νοσηλεύτηκε στο ΨΝΑ Δρομοκαΐτειο. Ο προβαλλόμενος σκοπός επεξεργασίας συνάδει με τη προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997, ενώ παράλληλα πληρούνται και η αρχή της αναλογικότητας και προσφορότητας των δεδομένων (άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β' του ν.2472/1997). Το ΨΝΑ Δρομοκαΐτειο, η Κλινική Κασταλία και η Κλινική Γαλήναιο Μέλαθρον οφείλουν, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του

ν.2472/1997, να ενημερώσουν τον Β ότι ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα θα ανακοινωθούν στην Α.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή παρέχει την άδεια στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής Δρομοκαΐτειο, στην Κλινική Κασταλία και στην Κλινική Γαλήναιο Μέλαθρον να χορηγήσουν από τα τηρούμενα αρχεία αντίγραφα του ιατρικού φακέλου νοσηλείας του Β στην Α, χήρα Γ, προκειμένου η τελευταία να τα χρησιμοποιήσει ενώπιον του αρμοδίων Δικαστηρίων για την αναγνώριση εννόμων συμφερόντων της συνεπεία της πρόκλησης του θανάτου του συζύγου της Γ, αφού προηγουμένως τα παραπάνω νοσηλευτικά ιδρύματα ενημερώσουν τον Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου